

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj 2024
Institution	Skive-Viborg HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer	Christina Drejer Taul
Hold	NpsC174v

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Menneskehjernen
Titel 2	Ar arbejdsliv
Titel 3	Et ungdomsliv mellem to kulturer
Titel 4	Et barndomsliv i det moderne samfund
Titel 5	Et skoleliv

Titel 1	Modul 1: Menneskehjernen
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 2: ”Den mangfoldige psykologi” (2,2 sider) <ul style="list-style-type: none"> ○ Afsnittet: ”Tre videnskabelige traditioner” - Kapitel 3: Videnskabsteori og metode (20,5 sider) <ul style="list-style-type: none"> ○ Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ”Eksperiment” (indtil ”Ægte eksperiment” – Herefter afsnittet: ”Bias i forskning”, som kommer til sidst) ▪ ”Observationsundersøgelse” ▪ ”Spørgeskemaundersøgelse” ▪ ”Korrelationsundersøgelse ▪ ”Tvær- og længdesnitsundersøgelse” ▪ ”Tvillingeundersøgelse” ▪ ”Interview” ▪ ”Kritisk vurdering af undersøgelser” - Kapitel 14: ”Neuropsykologi” (1,8 sider) <ul style="list-style-type: none"> ○ Afsnittet: ”Hjernens opbygning og funktioner” <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ”Forskere forsatte undersøgelse af overgreb blandt børn trods advarsler”, DR.dk, 2018 (1,5 sider) - ”Din hjerne ændrer sig hele tiden”, 2015, Kristelig-dagblad.dk (uddrag) (1 side) - Dokumentar: ”Vold på hjernen”, DR-Dokumentar, 2018 (4 sider)

Omfang	27,4 sider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til psykologi - Introduktion til metoder i forbindelse med psykologisk forskning - Grundlæggende forståelse for hjernes opbygning
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 2	Modul 2: Et arbejdsliv
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Psykologiens veje: www.psykveje.systeme.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 18: "Personlighedspsykologi" (4,5 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "The big five" ▪ "Den forsigtige og risikovillige type" ▪ "Menneskets dobbelthed – kun afsnittet: Dobeltheden i neurologisk betydning" - Kapitel 20: "Kommunikation" (12,6) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nonverbal kommunikation" ▪ Kommunikationens fire niveauer - Kapitel 23: "Stress og coping" (12,5 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Akut og kronisk stress" ▪ Stress: Et sammenspil med ydre og indre faktorer" ▪ Coping <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ole Schultz Larsen: Psykologiens Veje: (Systeme, 2015-16, 3.udgave.) ibog: "Idrætspsykologi": "Selvbestemmelsesteorien" (3 sider) - "Personlighedspsykologi (s.18-20) Frydenlund" (2 sider) - "Fra celle til sefie" af Flemming Ravn og Troels Wolf, s.166-169 (2,5 sider) - "Sådan øger du dine medarbejders motivation", 2018, altomledelse.dk (3 sider)

	<ul style="list-style-type: none"> - ”Fokuser på styrker på arbejdspladsen”, Altomledelse.dk, 2018 (1,5 sider) - ”Jeg troede jeg var lavet af jern, 2007, kristelig Dagblad, 2007 - Stress’ betydning for hjernen (0,5 sider): <p>https://www.youtube.com/watch?v=WuyPuH9ojCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Videoklip: ”Nabokrig, Kanal 5 (2 sider) <p>https://www.youtube.com/watch?v=wNKSFSstqurE</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=G7W-ASmDLjo&t=2s</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokumentar: ”Fældet af stress”, TV2, 2016 (6,4 sider) <p>Tests:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personlighedstest: https://www.idrlabs.com/dk/femfaktor-personlighedstest/test.php?retake=1 - Test af personlighed og jobs: https://www.avisen.dk/proev-testen-dit-job-sladrer-om-din-personlighed_411300.aspx - Stresstest: https://iform.dk/sundhed/stress/test-hvor-stresset-er-du
Omfang	55, 2 sider
Særlige fokuspunkter	<p><u>Personlighed og identitet</u></p> <p>Personlighedsteorier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fem-faktor-modellen <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke træk er brugbare i mit kommende erhverv? • Personlighedstyper og bestemte jobs - Risikovillig vs. Forsigtig type <ul style="list-style-type: none"> • Hvis type arbejde passer godt til vedkommende og deres kommende job? • Hvilken type klarer sig bedst på det moderne omskiftelige arbejdsmarked?

	<p><u>Stress</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Symptomer - Ydre vs. Indre faktorer på stress <ul style="list-style-type: none"> o <u>Copingstrategier</u> - Neurologisk udvikling og påvirkning af hjernen under stress (bygger videre på modul 1) <p><u>Kognition og læring</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Motivation – indre og ydre faktorer - Hvad motiverer os til at gå på arbejde? - Hvad skal der være på vores kommende arbejdsplads for at vi bibeholder motivationen? - Selvbestemmelsesteorien <p><u>Socialpsykologi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbal og nonverbal kommunikation - Konflikt håndtering på arbejdspladsen - Amy Cuddys forsøg: hvordan ser vi selv sikre ud til en kommende jobsamtale?
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 3	Modul 3: Et ungdomsliv mellem to kulturer
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 11: "Kognitiv psykologi" (11 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Perception" (ikke afsnittet "Halo-effekt") - Kapitel 19: "Ungdom og senmodernitet" (3,5 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Hvad er identitet?" ▪ "Sociale arenaer, roller og identiteter" - Kapitel 21: "Socialpsykologi" (14 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit skal læses: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Hvad er en gruppe?" ▪ "Gruppepres og social kontrol" (ikke afsnittet "Mobning") ▪ Intergruppekonflikter (kun afsnittet "Den sociale identitetsteori" skal læses) - Kapitel 22: "Kulturmøder og kulturforskelle" (18,1 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit skal læses: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Etnocentrisme og kulturrelativisme" ▪ "Kulturmøder" (ikke afsnittet "Kulturmøder i homogene og heterogene samfund") ▪ "Kulturforskelle og konflikter" ▪ "Etnicitet, ungdom og køn" <p>Genlæs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 3: "Videnskabsteori og metode" <ul style="list-style-type: none"> o Afsnittet om "Spørgeskemaundersøgelser"

	<p>Supplerende stof:</p> <p>Særlige udfordringer i ungdommen, når man har en anden etnisk baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ”Sådan har danskernes syn på indvandrere ændret sig de seneste 38 år”, Berlingske.dk, 2018 (2,5 sider) - Statistikker: ”Unge og diskrimination”, 2017, VIVE.dk (0,5 sider) - ”Svært at få praktikplads med eksotisk navn”, avisen.dk, 2019 (1 side) - ”Hvornår er jeg dansk nok?”, 2017, Politiken af Mateen Malik (2 sider) - ”Efterlyst mand skulle til eksamen i krigen mod terror”, DR.dk, 2014 - ”Selfiekulturen truer unges selv”, information.dk, 2016 (2 sider) - Dokumentar: ”Det splittede Danmark”, DR-Dokumentar, 2016 (4,5 sider) - Podcast: ”Familien før alt, afsnit 1”, 2019 (2 sider)
Omfang	61, 5 sider
Særlige fokuspunkter	<p><u>Socialpsykologi</u></p> <p>Stereotyper, fordomme og diskrimination</p> <p>Hvordan påstår fordomme og stereotype forestillinger i grupper?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opdeling i in- og udgrupper (overgang fra majoritet vs. Minoritet) <ul style="list-style-type: none"> o Alle gruppetyper <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primær og sekundær kobles til jeg- og socialidentitet ▪ Referencegruppe ift. identitet som et reflektivt projekt - Stereotyper og fordomme ift. grupper <ul style="list-style-type: none"> o Hvordan løses problemer med fordomme og stereotyper i grupper?

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Den sociale identitetsteori (SIT) ▪ Kontaktteorien <p><u>Personlighed og identitet</u></p> <p>Identitetsteorier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturel, personlig og social identitet – særligt ift. ungdomsårene <ul style="list-style-type: none"> ○ Gergen, Giddens og Eriksons identitetsterierne <p>Kulturteori</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ethnocentrisme, kulturrelativisme - Individualistisk og kollektivistisk kultur <ul style="list-style-type: none"> ○ Den vestlige individualistiske kulturs opfattelse af identitet <p><u>Den kognitive psykologi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor opstår stereotyper og fordomme hos individet? <ul style="list-style-type: none"> ○ Perception og social perception ○ Illusorisk korrelation ○ Logisk fejlslutning ○ Forsøges koblet til den sociale identitet - Kognitive skemaer <ul style="list-style-type: none"> ○ Assimilation vs. akkomodation
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 4	Modul 4: Et barndomsliv i det moderne samfund
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 5: "Medfødte forskelle" (2,2 sider) - Kapitel 6: "Udviklingspsykologi" (8,6 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Daniel Stern" (alle underkapitler om selverne) ▪ "Bohn Bowlby og Mart Ainsworth" - Kapitel 7: "Småbarnet" (1,5 side) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Fra ydre kontrol til selvkontrol" - Kapitel 8: "Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt" (21,2 sider) - Kapitel 10: "Opdragelse, familie og daginstitution" (5,5 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Fire opdragelsesstile" ▪ "Barnet i den senmoderne familie" <p>Genlæs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 3: "Videnskabsteori og metode" <ul style="list-style-type: none"> o Afsnittet: "Længde- og tværsnitsundersøgelser" <p>Supplerende materiale:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ”Tidligere adoptivbørn har alvorlige psykiske problemer som voksen”, 2017 (3 sider) - Case: ”Mikkels første skoledag” (0,5 sider) - ”Lars og Kamilla får fuldtidsjob og familieliv med tre børn til at hænge sammen”, kristelig-Dagblad, 2016 (Et uddrag) (1 side) - ”Børnene jeg aldrig glemmer”, Öslem Cekic, Politiken (2 sider) - ”Omsorgssvigt skader hjernen”, Videnskab.dk (2015) (1,5 sider) - Dokumentar: ”Min barndom i helvede”, 2012, TV2 af Lisbeth Zorning (6,4 sider) - Klip: ”Fremmedsituationstesten” (Ainsworth) - Klip: ”Still face” (Stern) - Klip: ”Ansigtsduetter” (Stern) - Klip: ”Objektpermanens” (Bowlby) - Klip: ”Harlows abeforsøg” - Video: ”Forklaring af længde- og tværsnitsundersøgelser” - Video: ”Hvordan besvarer man det diskuterende spørgsmål”
Omfang	55,4
Særlige fokuspunkter	<p><u>Udviklingspsykologi</u></p> <p>Barnets emotionelle og sociale udvikling over tid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udviklingsteorier <ul style="list-style-type: none"> ○ Stern – selvets udvikling ○ Bowlby – tilknytningstyper - Fra ydre kontrol til selvkontrol <p><u>Omsorgssvigt og tilknytningsforstyrrelser</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Typer af omsorgssvigt - De 8 reaktioner på omsorgssvigt - Tilknytningsforstyrrelser <ul style="list-style-type: none"> ○ Hospitalisme, spædbarnsdepression, separationsreaktioner - Risiko- og resiliensfaktorer <ul style="list-style-type: none"> ○ Temperamentstyper ift. disse <p>Socialpsykologi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barnet i den senmoderne familie <ul style="list-style-type: none"> ○ De fire opdragelsesstile ○ Familietyper
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 5	Modul 5: Et skoleliv
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 9: "Fra behavioristisk til socialkognitiv læringsteori" - Kapitel 11: "Kognitiv psykologi" (24,6 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "De første kognitive psykologer" ▪ "Studiet af menneskets informationsprocesser" ▪ "Opmærksomhed" ▪ "Hukommelse" - Kapitel 13: "Viden læring og undervisning" (10,1 sider) <ul style="list-style-type: none"> o Følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Tavs og sproglig viden" ▪ "Læringsformer" ▪ "Vidensformer" ▪ "Undervisningsformer" - Kapitel 21: Socialpsykologi <ul style="list-style-type: none"> o Genlæs følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Gruppepres og social kontrol" <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Sådan hjælper du børn på at huske bedre", 2014, BUPL.dk (0,5 sider)

	<ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af undersøgelsen om: ”Brug af mobiltelefoner i undervisning”, Undervisningsministeriet, 2018 (1 side) - ”Koncentrationen går af fløjten”, gymnasieskolen.dk, 2013 (1 side) - ”Forsøg: Gymnasieelever underviser i folkeskolen”, gymnasieskolen.dk (2013) (0,5 side) - ”Popcorn til hele klassen: Urolige elever belønnes for god opførsel”, DR.dk, 2018 - ”Slikbelønning på Fynsk skole: Gode elever fik slik – de dårlige fik ingen” (2019) (1 side) - ”Hvad er og hvad måler PISA?”, Nationalt videnscenter for læsning, 2016 (0,5 sider) - ”Opgøret med den sorte skole er gået for vidt”, Zetland.dk, 2018 af Sara Alfort - Cases om mobning: ”Nanna på Hellum skole, ”Min skoletid” (uddrag fra cases på Exbus.dk) (0,5 sider) - Klip: ”Forklaring af hukommelse” - Klip: ”Manden uden korttidshukommelse” - Klip: “An example of Skinner-Box” - Klip: “The big bang operant betingning” - Klip: ”Det forsømte forår – Aben er ond” - Klip: ”Forklaring af undervisningsformer” - Klip: ”Røg-forsøget” - Klip: “Red Barnet: Hvorfor opstår mobning?” - Klip: ”Forklaring af gruppepolarisering og gruppetænkning”
Omfang	59 sider
Særlige fokuspunkter	<p><u>Den kognitive psykologi</u></p> <p>Forskellige dele af menneskets informationsproces</p> <p>- Hukommelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Centrale forsøg: Ebbinghaus, Bartlett, Brewer og Trewers ○ Forståelse af inddeling af hukommelsen

	<ul style="list-style-type: none"> - Opmærksomhed <ul style="list-style-type: none"> ○ Delt opmærksomhed, automatiske og kontrollerede processer, blind opmærksomhed Læring ift. egen uddannelse - Læringsteorier: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bandura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Social indlæringsteori ▪ Socialkognitiv indlæringsteori (self-efficacy) ○ Watson og Skinner: Behaviorismen - Undervisningsformer: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lærerstyret undervisning, projektarbejdsformen, erfaringsorienterede læreprocesser - Læringsformer: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kvalifikationer, kompetencer og kreativitet - De kognitive skemaers betydning for vores tænkning <u>Socialpsykologi</u> Den sociale gruppe - Hvordan individer påvirker hinanden internt i grupper - Social adfærd med fokus på mobning <ul style="list-style-type: none"> ○ Skelnen mellem det individuelle og det kollektive perspektiv på mobning ○ Konformitet, deindividualisering, gruppepolarisering og gruppetækning
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave